

Biblijska teologija
2 amdg.eu/fer-bt2
bibteo@fer.hr

Kajinov sindrom

**Zaštićeni
prokletnik u Post 4**

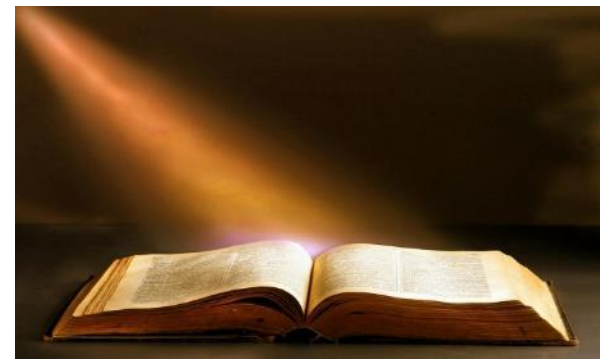
Biblijska teologija 2

FER, utorkom 17:15, bibteo@fer.hr

doc. dr. sc. Niko Bilić SJ

Tanja Lakić, mag. theol.

<https://amdg.eu/fer-bt2>

Ambivalentan

- Majka o rođenju (Post 4,1)?
- stečen **את יהוה 'et 'Adonaj** (s Bogom)
- prvorođenac (v2) **בכור *b^ekôr***
 - “meni pripadaju” (Izl 13,2 usp. Post 4,4)
 - Zanimanje u Post 4,2?
- zadaća iz 2,5: **עבד *'ābad*** – opsluživatelj tla
- prvi prinos Bogu od plodova zemlje (4,3)
 - zemlja prokleta (Post 3,17)
- nakon očeva *straha* (3,9) osjećaj u 4,5?
 - “uskipio” (4,5)
 - ⇔ Božja sloboda: **שעה *ša'â*** – “paziti” (v4s)
 - Mlađi brat “napredniji” – pastir (Post 4,2)

Božji interes

- Kome Bog govori u Post 4,6?
- Kajinu, što?
- 1. Pita o osjećaju i stavu
- uskipio, palo lice – usp. v5
 - *למה* *lāmmā* – “za što”? (6)
 - Usp. Ps 22,2
- 2. Daje mudrosnu pouku o ljudskoj slobodi (v7)
 - *Grieh* *חַטָּה* *haṭṭa’* (v7)
- Prihvaća li Kajin dijalog (v8)?
 - Što s “uskipjelošću” (v8)?

Der Brudermord.

Das ist Kain (10), der für sein Bräder morden, und die Frau ist die Frau Gottes (11) mit Kain (12) sein.

- Svoje stanje usmjerava na brata (v8)
 - U kakvu odnosu s prijestupom u Post 3?
 - Neposluh ⇔ krvoproliće

Dijalog

- **Nov Božji pokušaj (4,9):**
 - odgovornost za drugoga (v9)
 - Usp. “Gdje si” u 3,9
 - Reagira li Kajin? (4,9)
 - pitanje o činu v10 (kao 3,13)
- novo – teško – prokletstvo u 4,11 (usp. 3,14.17)
- Zmija, zemlja, čovjek
- Osuda u Post 4,12.14: נוד, נוע (nu^a , $nôd$)
 - Vječni skitalica, lutalica (KS), lutati i bježati (Šarić)
- *nestalnost i lutanje*

Krivnja

- “Hajdemo napolje!”
(LXX Post 4,8)
- Bez dijaloga među braćom
 - Govor Bogu u 4,13?
- Jadikovka o preteškoj *krivnji*
 - Kakav strah u 4,14?
- Od ubojstva הרג (*hārag* 4,8.14)
- גרש (*gāraš* Post 4,14 usp. Jon 2,5)
 - “Tjeraš me” (KS), “izgoniš me” (Š.)
- Sam odlazi (Post 4,16)

Tintoretto 1518 – 1594, *Kajin i Abel*; ulje na platnu (149 × 196 cm) — 1550-53

Posljedice

- Kamo?
- Zemlja נוד (4,16, usp. 4,12.14)
 - Smjer?
- “istočno od raja” – kao i roditelji 3,24; 4,16
 - Kakva zaštita u 4,15?
- Prima *znak* אֹת *ô*t (!) – teološka riječ

Fernand Cormon (1880), Kajin u zemlji Nod, Paris

Umnažanje zla

- ❑ Kod Lameka
(Post 4,24):
- 70 puta veća prijetnja (usp. 4,15)
 - ❑ “krvna osveta”
 - ↔ Isus Petru: oprosti “70 x 7 puta” (Mt 18,22)
 - ❑ Novozavjetna ocjena u Heb 11,4 i 1 Iv 3,12:
- Abelova žrtva pravedna (Heb 11,4)
- Kajin od Zloga (1 Iv 3,12)

יברכך יהוה וישמרך
יאר יהוה פניו אליך ויחנך
ישא יהוה פניו אליך וישם לך שלום:

Blagoslov

– dan i zadan

*Blagoslov kao čovjekovo poslanje
u Svetom pismu*

Blagoslov – čovjekovo poslanje

- 3x ברך *berak* kod stvaranja Post 1,22.28 (usp. 5,2); 2,3
 - Ribe, čovjek, 7. dan
 - Iznova kod Noe (9,1)
- Novost kod Abrahama (12,2s)
 - “Ti ćeš biti blagoslov” (v2)
 - “U tebi će se blagoslivljati” (v3)
 - Pavao: ostvareno (Gal 3,14)
- Tko blagoslivlja u 14,19s?
- Svećenik *Melkisedek*
 - *Katabatička* (v19) i *anabatička* eulogijska struktura (v20)

Svećenički blagoslov

- Br 6,22-27; Od koga nalog (v23)?
- od Boga: “ovako ćete blagoslivljati”
- Blagoslov stvara jedinstvo: “ti”
 - 2x Božje **lice** – gdje, kako?
- Lice, pogled (KS) Br 6,25s
 - Svijetli prema tebi, uzdignuto prema tebi
 - Izvor blagoslova usp. v**24.27**?
- “ja ću ih blagosloviti” (v27)
 - Dužnost za koga (v**23**)?
- “Aron i sinovi”
 - Način izvršenja (v23)?
- govor: *blagosloviti*

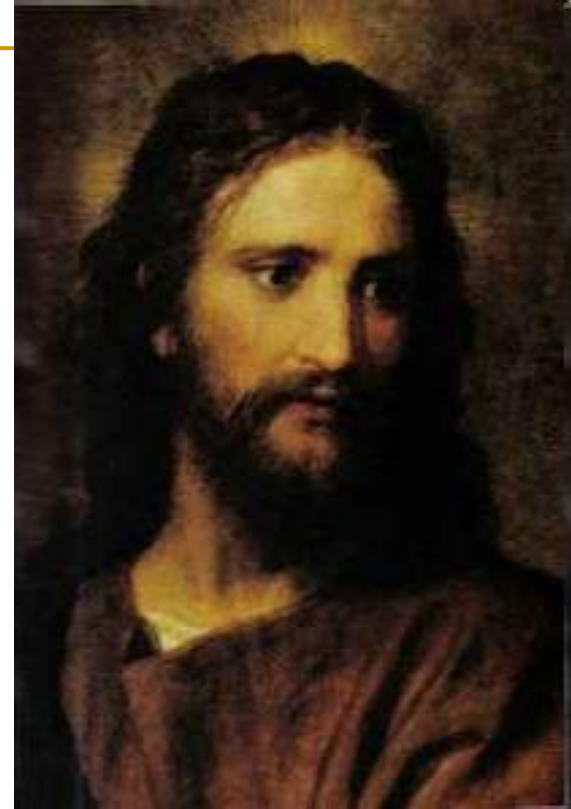
Važne veze

- Čuvao te! שמר *šāmár* (Br 6,24)
 - Čuvati Božji vrt, zapovijedi
- חנן *hānan* (usp. Izl 34,6; 33,19)
 - Milosrdan, *milostiv* (Izl 34,6)
 - יהוה = *milostiv* sam kome god sam *milostiv* (33,19)
- “Neka ti bude milostiv” (Br 6,25)
- “*Staviti ime*” (Br 6,27) KS 6,26!
 - Šarić: “staviti pod zaštitu”
 - “Mjesto koje Gospodin odabere da ondje *nastani svoje ime*” (Pnz 12,11...)

Isus Krist i blagoslov

- **1. Blagoslovljen: od koga (Lk 1,42)?**
 - **Elizabeta: blagoslovljen plod (Lk 1,42)**
 - **(Starac Šimun blagoslivlja obitelj Lk 2,34)**
- **Javni blagoslov (Mt 21,9; Mk 11,9; Lk 13,35.39; Iv 12,13)**
 - **Kod svečanog ulaza u Jeruzalem:**
 - **“Blagoslovljen koji dolazi...” (Ps 118,26)**
- **2. Isus blagoslivlja ljude (Mk **10,16**; Lk **24,50s**):**
 - **grli i blagoslivlja djecu (Mk 10,16)**
 - **učenike kod uzašašća (Lk 24,50s)**

Čudesni Učitelj

- Poučava (**Lk 6,28; Mt 25,34**):
 - Blagoslivljajte one koji vas proklinju!
 - Dođite, blagoslovljeni Oca mojega!
- *Blagoslivlja hranu*
 - a. Mt 14,19; Mk 6,41; 8,7; Lk 9,16:
- **Kruh i ribe**
 - b. Mt 26,26; Mk 14,22:
- **Blagoslivlja i lomi kruh za Pashu**
- *Znak u Emausu (Lk 24,30)*

